
BIBLIOTECA ȘCOLARULUI
Alecu
RUSSO
CÂNTAREA
ROMÂNIEI
LITERA

biblioteca școlarului

Alecu
RUSSO

CÂNTAREA ROMÂNIEI

Litera
INTERNAŢIONAL
BUCUREŞTI — CHIŞINĂU

TABEL CRONOLOGIC

1819 martie 17. Se na=te Alecu Russo,]ntr-un “sat frumos, r[=chirat]ntre gr[dini =i copaci pe o vale a codrilor B`cului, cu un p[r mare]n mijloc” (*Amintiri*). Numele acestui sat ar fi, dup[unii cercet[tori, Prod[ne=ti, dup[al\ii — Str[=eni. Tat[l se numea Iancu Rusu, iar mama era n[s-cut[Donici; f[ceau parte din mica boierime,]nrudindu-se cu familiile Negruzzi, Rosetti, Gane.

Scriitorul se va isc[li la]nceput Rusu, iar dup[1853 Russu, scrierile sau coresponden\a]n limba francez[sunt semnate Rousso; forma Russo apare =i ea]n unele scrisori =i ca semn[tur[a unor lucr[ri publicate]n revista *Rom`nia literar[*, dar s-a impus datorit[lui V. Alecsandri, care a folosit-o consecvent =i de la care au preluat-o Al. Odobescu, B. P. Has-deu =i al\i scriitori.

1829 Pleac[la studii]n Elve\ia, la institutul lui François Naville, situat la Vernier, l`ng[Geneva. +coala se bucura de un bun renume interna\ional.

1835 toamna. P[r[se=te Elve\ia,]ndrept`ndu-se spre Viena, pentru studii de comer\.

1836 noiembrie. Se]ndreapt[spre \ar[, fiind expulzat din Austria, ca suspect politic. La o perchezi\ie se g[siser[asupra lui dou[ ]ncerc[ri poetice]n limba francez[,]n spirit revolu\ionar.

1836-1841 Ajuns]n \ar[, se stabile=te la mo=ia p[rinteasc[Negri=oara, de unde]=i viziteaz[deseori prietenii la Ia=i sau face excursii prin regiunea Neam\.

1840 Alc[tuie=te]n limba francez[primele sale lucr[ri, dar ele nu vor fi tip[rite dec`t postum.

La pierre du tilleul (*Piatra Teiului*)]n *Scrieri*, edi\ia Academiei Rom`ne din 1908; tradus[ mai t`rziu de C. M[rg[ritescu, apoi de M. Sadoveanu, care a publicat-o]n 1911]n *Via\a rom`neasc[*.

Le rocher du corbeau (*St`nca Corbului*) ]n gazeta *La voix de Roumanie*, nr. 1, din 1863. Tradus[ de V. Alecsandri, apare ]n *Foaia societ[\ii pentru literatura =i cultura rom`n[ ]n Bucovina*, din 1863.

Iassy et ses habitans en 1840,]n *Scrieri*, edi\ia Academiei Rom`ne din 1908; tradus[ apoi de C. M[rg[ritescu ]n 1909, apoi de M. Sadoveanu care a publicat-o, ]n 1912, ]n *Via\a rom`neasc[*.

Studii na\ionale,]n *Foaia societ[\ii pentru literatura =i cultura rom`n[ ]n Bucovina*, din 1868 (nr. 6-7).

1841 octombrie 4. Este numit asesor la Piatra-Neam\. Din cele dou[cereri adresate domnitorului]n acest scop, se]n\elege c[intervenise o ruptur[ ]ntre el =i familia sa ("... pierdut]n \ara mea, f[r[nici o surs[de trai, f[r[protec\ie sau sprijin, f[r[speran\[din partea familiei mele, de care mai multe circumstan\e m[vor separa pentru totdeauna").

1842 mai. Scrie *Palatul lui Duca-Vod[*, ap[rut[postum]n revista *Columna lui Traian*, din 1874, nr. 1, unde a fost trimis[de V. Alecsandri, c[ruia]i era adresat[, sub form[de scrisoare.

1844 iunie 14. Fiind]ndep[rtat din slujba de asesor, p[r[se=te Piatra-Neam\ =i se stabile=te la Ia=i.

octombrie. Se duce la Gala\i, spre a-=i veghea tat[l, aflat pe moarte. Mama]i murise de holer[sau poate de ftizie,]nc[de pe c`nd era copil.

1845 Particip[la reuniunile de la M`njina (mo=ia familiei Negri) unde se ]nt`lneau tineri din Muntenia =i Moldova (Alecsandri, B[lcescu, I. Ghica, Negruzzi, Kog[lniceanu etc.) discut`nd probleme politice =i culturale.

1846 ianuarie 11. Are loc reprezenta\ia piesei sale *B[c[lia ambi\ioas[*, comedie-vodevil]ntr-un act.

Public[,]n *Albina rom`neasc[*, articolul *Critica criticii*, drept r[spuns la comentariile lui D. Gusti pe marginea piesei sale. Aceasta este prima sa lucrare tip[rit[antum.

25 februarie. I se prezint[o a doua pies[, *Jignicerul Vadr[sau Provincialul la Teatrul Na\ional*, dram[-fars[ ]ntr-un act. Manuscrisele ambelor piese s-au pierdut.

26 februarie. Autorit[\ile, apreciind c[piesa “atac[or`nduiala public[ =i ]ntocmirea \[rii”, hot[r[sc “arestuirea tulbur[torilor” =i trimiterea lor ]n surghiun: Russo, la schitul Soveja, iar actorii la m[n[stirea Ca=in. (“S[ se ]nchid[ Alecu Russo ca un r[zvr[titor al or`nduielii publice]n \ara sa; s[se privegheze zi =i noapte de c[tre doi jandarmi destoinici =i nemitarnici, s[se \ie la cea mai aspr[popreal[f[r[a i se da de scris sau a primi el scrisori, =i a se a=eza pe hran[de fasole =i pe canon de rug[ciuni, spre a-=i veni la poc[in\[=i la isp[=ania p[catelor”.)

}n tot acest timp a \inut un jurnal]n limba francez[intitulat *Sauvigea*, tip[rit, postum,]n *Revista rom`n[* din 1863 (vol. al III-lea)]n traducerea lui Odobescu.

4 aprilie. Ia sf`r=it exilul s[u la Soveja.

Acum, sau poate ceva mai t`rziu, a scris =i studiul *Poezia poporal[*, ]n care se pomene=te pentru prima oar[ de *Miori\a* (culeas[ de Russo la Soveja). A ap[rut postum ]n *Foaia societ[\ii pentru literatura =i cultura rom`n[ ]n Bucovina*, din 1863 (nr. 8-10).

Tot]n aceast[perioad[a alc[tuit, probabil, =i paralela literar[*Decebal =i +tefan cel Mare*, tip[rit[, de asemenea postum,]n revista citat[mai sus.

mai. Face o excursie,]mpreun[cu V. Alecsandri =i al\i prieteni, la Neam\, V[ratic, Agapia.

1848 februarie. Interpreteaz[la Ia=i, al[turi de C. Negruzzi, V. Alecsandri, Matei Millo, piesa *Nunta \[r[neasc[* a lui Alecsandri, spectacol dat]n folosul s[racilor.

aprilie. Mi=carea revolu\ionar[fiind]n[bu=it[, ia drumul exilului, spre Bucovina. Se opre=te doar c`teva zile la familia Hurmuzachi (unde se adunaser[ mai mul\i refugia\i: C. Negri, V. Alecsandri, Al. Cuza etc.) =i apoi pleac[ spre Viena, inten\ion`nd s[ajung[la Paris. }nt`lnindu-se cu un grup de revolu\ionari rom`ni (printre care =i B[lcescu) ce se]ntorceau de la Paris,]ndrept`ndu-se spre \ar[, li se al[tur[, ajung`nd p`n[la Bucure=ti. Nereu=ind s[reintre]n Moldova, pleac[din nou la drum, oprindu-se]n Transilvania.

mai 1. La Sibiu, se]nt`lne=te cu al\i revolu\ionari (C. Negri, Iancu Alecsandri) =i]l cunoa=te pe Simion B[rnu\iu.

mai 2. Particip[la adunarea de pe C`mpia Libert[\ii de la Blaj, unde s-au ]nt`lnit rom`ni din Muntenia, Moldova =i Transilvania. “}ntr-un \inut al Ardealului, se ivi, la 1848, o zi frumoas[ pe un c`mp]ntins, unde patruzeci de mii de rom`ni sta s[ asculte, sub aripile unui steag ]n trei culori, cuv`ntul inteligen\ei ardelene. Moldoveni =i munteni, pribegi ai tulbur[rilor din \ar[, priveau cu b[taie de inim[adunarea o=tit[gr[mad[...” (*Cuget[ri*).

mai-iunie. De la Blaj pleac[la Bra=ov, unde va semna, al[turi de al\i revolu\ionari, *Prin\ipiile noastre pentru reformarea patriei* =i *Proclama\ia partidului na\ional c[tre rom`ni.*

15/27 iunie. La Lugoj, este prezent la adunarea prezidat[de patriotul revolu\ionar Eftimie Murgu.

23 iunie. Se afl[din nou la Sibiu, de unde trimite o scrisoare entuziast[lui B[lcescu, felicit`ndu-l pentru succesele repurtate de mi=carea revolu\ionar[ din Muntenia: “Vivat! Victorie! Sunt m`ndru de voi ceilal\i =i gloria revolu\iei voastre se r[sfr`nge =i asupra noastr[ =i asupra tuturor rom`nilor! }nc[o dat[, vivat =i glorie, viitorul poate s[nu fie pentru noi, dar nu vom dispera f[r[s[l[s[m o ultim[amintire despre noi!... Tr[iasc[Rom`nia!”

9 iulie. Este arestat la Dej, unde poposise,]n drum spre prietenii revolu\ionari din Bucovina. Asupra lui s-au g[sit bro=uri =i foi volante cu caracter revolu\ionar. }n aceea=i zi este dus la Cluj, unde va sta la]nchisoare p`n[ ]n septembrie. Din]nchisoare trimite un protest c[tre contele Vay, comisarul guvernului, =i altul c[tre consiliul de r[zboi, precum =i scrisori c[tre V. Alecsandri =i al\i prieteni.

26 iulie. Prietenii]i r[spund, ar[t`nd c[ au intervenit pentru el la Pesta; ]i trimit =i bani de drum. }n ]nchisoare a redactat =i c`teva *Cuget[ri*, publicate postum, de V. Alecsandri,]n *Foaia societ[\ii pentru literatura =i cultura rom`n[ ]n Bucovina*, din 1868 (nr. 6-7).

toamna. Ajunge]n Bucovina, la prietenii s[i, =i continu[activitatea revolu\ionar[.

1849 12/24 ianuarie. Ajunge la Viena, de unde mai t`rziu pleac[spre Paris, unde se aflau =i V. Alecsandri, C. Negri, I. Alecsandri, N. B[lcescu etc.

1851 Se re]ntoarce]n Moldova, dup[ce domnitorul Mihail Sturza, du=manul revolu\ionarilor, fusese]nlocuit cu Gr. Alex. Ghica, ce apar\inuse “tarafului”]nnoitorilor. Acesta]l sprijin[, oferindu-i un loc de candidat]n “divanul apelativ”, de unde a fost mai apoi “]naintit” la “]ndatorirea de cileu”, adic[de asesor.

}n revista *Zimbrul*, din Ia=i,]=i public[ ]n nr. 1, 2, 3 *Studie moldovan[*, semn`nd cu pseudonimul Terentie Hora.

1852 P[r[se=te magistratura, devenind “vechil” (avocat).

1853 Intr[ ]n conflict cu instan\ele judec[tore=ti, =i domnitorul hot[r[=te s[i se ridice “dritul” de avocat. }n urma unei pl`ngeri a lui Russo (“... fiind profesia de avocat chipul vie\uirii isc[litului”), domnitorul revine asupra hot[r`rii, anul`nd-o.

}n *Calendar* pe 1853]i apare scrierea *Holera*.

1855 }n revista *Rom`nia literar[* apar ]n mai multe numere *Cuget[ri*. Urmarea lor a ap[rut postum, ]n *Revista rom`n[* din 1863, la st[ruin\a lui V. Alecsandri.

Tot]n *Rom`nia literar[* mai apar, ]n acest an, *Amintiri*, *C`ntarea Rom`niei*, un necrolog: *Mihai Cuciureanu*, o *Hronic[literar[*, despre poetul D. D[sc[lescu.

}n revista *Steaua Dun[rii*]i apar, de asemenea, trei articole: unul despre dezrobirea \iganilor, altul despre ardeleni =i ultimul, sub forma unei scrisori c[tre redac\ie, cuprinz`nd observa\ii asupra revistei.

1856 Cump[r[mo=ia Te\cani (Roman) =i arendeaz[pe cea de la Mirce=ti.

Devine membru]n Sfatul administrativ la “Departamentul lucr[rilor publice”.

1857 Mo=ia Te\cani fiind ipotecat[pentru 9.000 de galbeni (aproape]ntreaga ei valoare), Russo nu poate figura ca aleg[tor la Divanurile ad-hoc.

Devine procurist al “B[ncii Moldovei”.

1858 “Banca Moldovei”]i sechestreaz[produc\ia pe 1858 a celor dou[mo=ii; scriitorul se zbate]n mari greut[\i financiare.

1859 februarie 5. Moare, la Ia=i, “de troahn[“ (tuberculoz[), la pu\in timp dup[ce i se]nf[ptuise unul din idealurile patriotice pentru care luptase: Unirea Principatelor.

A fost]nmorm`ntat la m[n[stirea B[rboi, din Ia=i, ]ntr-o groap[ de c[r[mid[, ]n curtea bisericii. Mai t`rziu a fost depus]n cripta comun[din interiorul l[ca=ului. Nici o inscrip\ie nu aminte=te de faptul c[acolo se afl[osemintele celui care, d[ruindu-se cu toat[fiin\a sa luptei pentru dreptate, libertate =i unire, s-a socotit “osta=ul prop[=irii”.